

Hodnocení: 2 body – po váhání, zda nedat 3 body, ale přece jen: to Vaše shrnutí až příliš „jednonohé“, pomíjíte úplně klíčové závěry týkající se skupiny „ne-expertů“; a navzdory některým pěkným místům máte v textu i nepřesnosti; nejen nepěkný, ale taky zavádějící alternativní nadpis

Věda, technologie a politika

Zuzana Lenhartová

Shrnutí k textu č. 7

ABRAHAM, John / SHEPPARD, Julie (1997): Democracy, technocracy, and the secret state of medicines control: Expert and nonexpert perspectives. *Science, Technology, & Human Values*, 22 (2): 139-67

Alternativní název: Nadřazenost (?) expertního vědění při regulaci nových léčiv.

Shrnutí: Text je shrnutím výzkumu, zabývajícího se pohledem expertů a ne-expertů na téma medicínské bezpečnosti a regulace léků. Jejich názory můžeme rozdělit na „technokratický“ přístup (ve zkratce popsatelný myšlenkou, že regulace léků by měla být v gesci vzdělaných expertů) a demokratický přístup (zdůrazňující důležitost participace široké veřejnosti na rozhodování o technologických rizicích). Mezi experty převažoval technokratický, scientistický přístup. Dotazovaní vyjadřovali požadavky, aby o regulaci medikamentů rozhodovali pouze experti, a to na základě svého expertního vědění, s vyloučením veřejnosti a médií. Neuvažovali přitom o vlivu politiky a společenských tlacích na své rozhodování. Předpokládali, že veřejnost je pro rozhodování nedostatečně informována, a musí tudíž rozhodování ponechat na experech.

Někteří z expertů ovšem připouštěli omezené možnosti vědy testovat nové léky a uznávali, že vědci povolující nové léky nemají vždy dostatek informací, neprovádějí vlastní výzkum a spoléhají se při rozhodování na data dodaná farmaceutickými koncerny, které mají zájem na povolení léku. Svě expertní vědění tak mnohdy nevyužívají výrazně více než poučený, vzdělaný ne-expert. Utajení rozhodovacího procesu tak napomáhá udržet mocenskou pozici expertů a obchodní tajemství farmaceutických firem, znemožňuje ale přístup veřejnosti k informacím o možných negativních dopadech léků. Udržuje ji tak v podřízené pozici, bez možnosti vlastní odpovědnosti za způsob, jakým léky užívá.

Autoři nechtějí snižovat přínos expertního vědění pro rozhodování, zároveň ale volají po větší demokratizaci rozhodovacího procesu a snížení vlivu farmaceutického průmyslu. Proto v závěru textu navrhuje vyšší zapojení poučené veřejnosti formou poradních komisí a rozvoj „technologického občanství.“